

DEN NORSKE KIRKE
Bekkelaget menighet

Kulturdepartementet

Sendt: postmottak@kud.dep.no

Oslo, 31. oktober 2014
Deres ref.: 14/2218-

Høring – Staten og Den norske kirke – et tydelig skille
Høringsuttalelse fra Bekkelaget menighetsråd

Vi viser til departementets høringsbrev datert 02.09.2014 med invitasjon om å uttale oss om høringsnotatet «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille».

Vedlagt oversendes høringsuttalelsen fra Bekkelaget menighetsråd.

Vennlig hilsen
Bekkelaget menighet

Liv Kolstad
menighetsforvalter

Vedlegg

Staten og den norske kirke – et tydelig skille

Høringsuttalelse fra Bekkelaget menighetsråd (BMR)

Vi viser til departementets høringsbrev av 2. September 2014 med invitasjon om å uttale oss om høringsnotatet ”Staten og Den norske kirke – et tydelig skille”.

Nasjonalt rettssubjekt

Bekkelaget menighetsråd vil i utgangspunktet uttrykke sin tilfredshet med at departementet følger opp vedtaket fra Kirkemøtet 2013 om å etablere et nasjonalt rettssubjekt for Den norske kirke og at arbeidsgiveransvaret for prester og ansatte i bispedømmeråd og Kirkeråd overdras til dette rettssubjektet.

Vi vil samtidig gi støtte til departementets forslag om å videreføre den rettslige selvstendighet som soknene har i dagens kirkelige lovgivning.

Når det gjelder betegnelse på det nye nasjonale rettssubjektet, mener vi det vil være uheldig å kalle det ”Den norske kirke”, slik blant andre Kirkens arbeidsgiverorganisasjon (KA) har bemerket i sitt høringsforslag. Det er soknene som samlet utgjør det som i dag forstås som ”Den norske kirke”, og dette vil gi denne betegnelsen dobbel betydning. Det nye nasjonale rettssubjekt bør derfor få et annet navn, for eksempel ”Den nasjonale kirke” eller ”Kirkemøtet”, slik KA foreslår.

Soknenes rett til prest

Departementet foreslår å lovfeste soknets rett til å bli betjent av prest (Kirkelovens pgf. 2: ”Hvert sokn skal være betjent av prest...”) BMR vil uttrykke tilfredshet med at dette slik blir lovfestet. Dette er et avgjørende element i det å bevare en landsdekkende folkekirke. Vi vil allikevel mene at formuleringen kunne skjerpes for å sikre en *forsvarlig* prestebetjening for alle sokn, f.eks slik: ”*Hvert sokn skal være betjent av en prest i et omfang som sikrer soknets muligheter for regelmessig gudstjenestefeiring, tilgang til kirkelige handlinger og nødvendig samordning med soknets virksomhet.*”

Én arbeidsgiverlinje

Vi hilser velkommen en overføring av arbeidsgivermyndigheten for prester, proster og biskoper til Kirken. Vi vil også imøtese en utvikling der de kommunalt ansatte overføres til samme arbeidsgiverlinje. Mange har ventet lenge på en etablering av denne ene linjen i kirken.

I sitt dokument forutsetter departementet at Kirken sentraliserer en del funksjoner for å effektivisere økonomi og administrasjon. BMR mener at det samtidig vil være svært viktig at personalforvaltningen ikke vil ligge for fjernt fra de ansatte. Det vil også være sentralt at den framtidige personalforvaltning er stor og robust nok til å ivareta et framtidig samlet arbeidsgiveransvar. Dersom dette også skal ivaretas enhetlig, nasjonalt, vil vi mene at bispedømmene er det naturlige nivå.

Klageinstans

Siden departementet ikke lenger kan være klageinstans, foreslås en opprettelse av et eget klageorgan for å gi klageadgang i saker der Kirkerådet har truffet vedtak. En klagenemnd som foreslås opprettet skal erstatte Den norske kirkes lærenemnd (Pgf. 22 i Kirkeloven). BMR mener en lovfestet klagenemnd kan være en god ordning. Den vil sikre arbeidstakerne en forsvarlig saksbehandling. Vi er enige i at Kirkemøtet vil være lite egnet som organ for klagebehandling. Det vil være viktig at et klageorgan etableres med betydelig teologisk og juridisk kompetanse.

Fremtidig finansiering

Departementet antyder en framtidig medlemsfinansiering som økonomisk fundament for kirken. Positivt vurdert vil en slik ordning kunne ha en bevisstgjørende funksjon og skape et positivt eierforhold hos medlemmene.

Vi er allikevel betenkt over at ordningen kan bidra til å gjøre vår folkekirke mindre åpen. En bør derfor unngå å gjøre det økonomisk fordelaktig å ikke tilhøre kirken/å melde seg ut. En måte å motvirke dette på vil kunne være å innføre en generell tros- og livssynsavgift. Et annet alternativ, dog mindre effektivt, kan være å la en ordning med medlemsfinansiering gjelde alle tros- og livssynsgrupperinger.

Pensjon

Departementet foreslår at pensjonsordningene i Statens pensjonskasse tilbys videreført i tre år etter virksomhetsoverdragelsen (ca.2020). I løpet av disse tre årene må Den norske kirke avgjøre hva slags pensjonsordning man ønsker å tilby sine ansatte. Høringsnotatets forslag innebærer at hele pensjonsrisikoen vil bli overført til Den norske kirke og rammetilskuddet til kirken vil i utgangspunktet ikke bli forandret på grunn av endringer i pensjonskostnadene. Kirken må selv takle eventuelle økte pensjonsutgifter, noe som innebærer en økonomisk uforutsigbarhet som er uakseptabel. BMR har ikke kompetanse til å komme med konkrete forslag til hvordan dette kan løses, men vi vil sterkt anbefale at man arbeider videre med ordninger som øker den økonomiske forutsigbarhet for kirken.

Departementet understreker at det er så store endringer i pensjonsordningene at det vil være umulig å si hva som er gunstigst for den enkelte arbeidstaker. For arbeidstakere som fyller 62 år før eller i 2020 synes sikkerheten tilfredsstillende. Vi vil allikevel gi vår støtte til dem som mener tilbudet til løsning ikke er tydelig nok til å skape trygghet for de yngre arbeidstakerne som nå skal ut av staten. Denne usikkerheten er i seg selv alvorlig nok. I tillegg vil dette etter all sannsynlighet gjøre det enda vanskeligere å rekruttere til presteutdanning. Dette aspektet er et av de aller alvorligste for kirkens fremtid. I 2012 var 60% av prestene over 50 år, mens 17% var under 40 år. Vi står foran en mangel på prester som vil bli prekær.

Det må være mulig å finne mer forutsigbare ordninger for pensjon, enn det som er fremlagt.

Kirkens landsfond

Kirkens landsfond utgjør i dag om lag 20 mill. Det ble til av prestelønninger fra prester som i okkupasjonstiden under andre verdenskrig avsto fra å motta lønn fra staten. Fondet foreslås avvirket, og midlene overføres til kirkens egenkapital. BMR ser argumentene for at fondet blir

avviklet. Sett i forhold til kirkens totale økonomi er det av begrenset størrelse. Allikevel er det viktig å ta i betraktning fondets spesielle historie. En videreføring av fondet vil kunne være med å bevisstgjøre, og å øke kunnskapen om kirkens markering og motstandskamp under okkupasjonen. Dette vil ikke minst være viktig, ettersom det i den senere tid har fremkommet historiske opplysninger som setter deler av kirkens handlinger i okkupasjonstiden i et dårlig lys. Avkastningen av fondet vil kunne brukes til stipendier knyttet til kirkens arbeid for menneskerettigheter og trosfrihet. Det vil også være mulig å yte tilskudd til kirker i andre deler av verden som er utsatt for politisk undertrykking, forfølgelse eller manglende trosfrihet.

Prostiråd

BMR vil uttrykke en viss overraskelse over at §22 i Kirkeloven er omformulert slik at Prostirådet, om enn som frivillig etablert instans, er strøket. Man kan tolke lovteksten dithen at prostiet i framtiden ikke er tenkt som et sentralt kirkelig ledd. Like fullt er situasjonen den at prestene tilsettes i prostiet og trosopplæringsmidlene fordeles til menighetene via prostiene etter en gitt økonomi-nøkkel. Det vil derfor, ved bortfall av det gamle innholdet i § 22, påhvile Kirkemøtet et stort ansvar i det å utforme hvordan prost og kirkeforvalter (i Oslo-sammenheng) kan rådføre seg med menighetene om god forvaltning av arbeidskraft og trosopplæringsressurs.

Sammenfatning

BMR vil uttrykke tilfredshet med store deler av høringsforslaget. Vi ser samtidig at det viser hvilke betydelige utfordringer som ligger foran for Den norske kirke, skilt fra Staten. Vi håper vårt hørings svar kan være et bidrag i prosessen.

Bekkelaget, 30.10.2014